

Samenvatting proefschrift

Gerda Pot

'Fish consumption, does it beneficially affect markers of colorectal carcinogenesis?'

Promotiedatum: 2 oktober 2009
Wageningen Universiteit

Promotores:

Prof. dr. Ellen Kampman
Prof. dr. Gert-jan Schaafsma

Co-promotor:

Dr. Anouk Geelen

Kanker is momenteel de belangrijkste doodsoorzaak in Nederland. Dikke darmkanker is daarbij één van de meest voorkomende vormen van kanker. Voeding speelt een belangrijke rol bij het ontstaan van dikke darmkanker. In dit proefschrift is onderzocht of consumptie van vis kan bijdragen aan een verlaagd risico op dikke darmkanker. Vis bevat namelijk n-3 vetzuren, ook wel omega-3 vetzuren, en andere voedingsstoffen als vitamine D en selenium, die mogelijk een beschermende rol kunnen spelen bij dikke darmkanker.

Dit proefschrift beschrijft verschillende studies waarin de relatie tussen visconsumptie en voorstadia van dikke darmkanker zijn onderzocht. De belangrijkste studie uitgevoerd binnen dit proefschrift is een interventie studie naar de effecten van het verhogen van de visconsumptie op verschillende voorstadia van dikke darmkanker. De FISHGATRO studie is uitgevoerd in 6 ziekenhuizen in Nederland en 2 in Engeland, waaraan 242 vrijwilligers met een verhoogd risico op dikke darmkanker en gezonde vrijwilligers deelnamen. Deelnemers kregen 2 extra porties zalm of kabeljauw per week of geen extra vis. Na 6 maanden interventie werd gemeten in darmmateriaal of er verschillen waren in celdeling, celdood, DNA schade of ontsteking, allemaal voorstadia van dikke darmkanker. Er werden echter geen verschillen gevonden na consumptie van zowel zalm als kabeljauw in deze voorstadia van dikke darmkanker.

De belangrijkste boodschap van dit proefschrift is dat er geen sterk bewijs is gevonden dat het verhogen van visconsumptie voorstadia van dikke darmkanker gunstig kan beïnvloeden. Consumptie van vis is echter niet de enig mogelijke factor ter vermindering van het risico op dikke darmkanker. Zo kan een dieet met matige consumptie van rood vlees en alcohol, een verlaagde hoeveelheid abdominaal lichaamsvet, en voldoende lichamelijke activiteit bijdragen aan een lager risico op dikke darmkanker. Aangezien visconsumptie wel bijdraagt aan het verminderen van andere ziekten, zoals hart- en vaatziekten, houdt de huidige aanbeveling om twee maal per week vis te eten stand. ◀